

DAR ZABAWY

Niepubliczne Przedszkole Leonardo Fundacji Familijny Poznań

Zawsze działaliśmy z pasją, ale od września 2014 r. robimy to jeszcze intensywniej. A wszystko za sprawą ojca wychowania przedszkolnego Friedricha Froebela.

PAULINA DOMAŃSKA

Niepubliczne Przedszkole Leonardo działa w Poznaniu od trzech lat i jest prowadzone przez Fundację Familijny Poznań. Składa się z pięciu oddziałów. Jest kolorowe, kameralne, słoneczne i przyjazne. Nasze dzieci poznają świat poprzez doświadczanie, badanie i działania twórcze – podobnie jak Leonardo da Vinci. Szukając odpowiedniego sposobu realizacji tej koncepcji, natrafiliśmy na myśl pedagogiczną Friedricha Froebela. Co to oznacza?

Dary

Od września roku szkolnego 2014/2015 Przedszkole Leonardo, jako jedno z pierwszych w Poznaniu, przystąpiło do realizacji programu wychowania przedszkolnego „Dar zabawy”, którego autorką jest dr Barbara Bilewicz-Kuźnia. Przedszkolaki swoją aktywność w sali przedszkolnej oraz bliższej i dalszej przestrzeni realizują poprzez kontakt z materiałami, których dostarcza przyroda, zwanymi darami natury, bogactwami przyrody czy darami ziemi. Oczywiście duże znaczenie mają również materiały dydaktyczne i pomoce edukacyjne przygotowane dla dzieci przez dorosłych. Zabawki tego typu Froebel nazwał właśnie **darami**.

I tu dochodzimy do sedna: zdaniem Froebela dziecko nie zawsze samodzielnie natrafi w swoim życiu na odpowiednie przedmioty, które będą w pełni służyły jego rozwojowi. Wybieranie takich przedmiotów i przekazywanie ich maluchom staje się zatem zadaniem dla nas – dorosłych.

Oprócz darów z naszego otoczenia przedszkolaki mają do swojej dyspozycji 14 pomocy, na które składają się: kolorowe wełniane piłeczki, drewniane klocki w kształcie sześciątów, wałków, graniastosłupów, mozaiki, patyczki, pierścienie i kolorowe punkty ułożone w zestawy i umieszczone w drewnianych pudełkach. To najbardziej charakterystyczna część realizowanego przez nas programu.

Grupy zadaniowo-zabawowe

Innym ważnym aspektem jest organizacja dnia. Dzieci rozpoczynają dzień zajęciami w tzw. porannym kole, aby później rozejść się do grup zabawowo-zadaniowych. Mamy więc: grupę gospodarczą, grupę twórczych prac ręcznych, grupę badawczą oraz grupę darów.

Przedszkole Leonardo, jako jedno z pierwszych w Poznaniu, przystąpiło do realizacji programu wychowania przedszkolnego „Dar zabawy”

Zajęcia w porannym kole...

...mogą być wprowadzeniem do zajęć w grupach lub ich podsumowaniem. Mogą to być zajęcia z wierszem, zabawy orientacyjno-porządkowe organizowane przy użyciu darów, a także wszelkiego rodzaju inne aktywności. Ten etap dnia dzieci spędzają w całej swojej grupie. Następnie przechodzą do grup zadaniowo-zabawowych. W danym tygodniu skład osobowy grupy jest taki sam, codziennie jednak grupa bawi się w innym kąciku.

Kąciak badawczy...

...to miejsce, w którym dziecko działa zarówno w sposób swobodny, jak i kierowany – wyraża potrzebę eksplorowania. Ponieważ w tym miejscu powinny znajdować się nożyczki, pojemniki z piaskiem, wodą czy gliną, słoiki, butelki, lejki, menzurki, lupy i inne narzędzia, ważne jest dyskretne i czujne oko nauczyciela.

W kąciaku twórczym (twórczych prac ręcznych)...

...znajdują się materiały plastyczne, rekwizyty do zabawy w teatr, instrumenty muzyczne, płytoteka i filmoteka, a także sprzęt grający.

Kąciak gospodarczy...

...ma charakter małej kuchni lub ogródka. Dzieci przyrządzają łatwe potrawy, np. soki, surówki, kanapki, ciastka, koktajle. Ćwiczą też nakrywanie do stołu i zasady savoir-vivre'u. Tutaj również ma miejsce pielęgnacja roślin, ziół i kwiatów, a także hodowla małych zwierząt – ślimaków afrykańskich.

Kąciak darów...

...to najbardziej charakterystyczne miejsce. Tutaj właśnie znajdują się drewniane pudełka z darami. Oprócz nich w skład kąciaka wchodzi również elementy tzw. dużego i małego świata – zabawki przedszkolne: samochody duże i małe, lalki, figurki zwierząt i ludzi itp. To zdecydowanie ulubione miejsce dzieci – na pierwszy rzut oka małe i niezbyt kolorowe drewniane klocki potrafią zainspirować naszych małych odkrywców.

Dary wykorzystywane są do ćwiczeń umysłowych i twórczych. Nasze przedszkolaki układają: kształty naturalne – znane konstrukcje mebli, domków, zamków, bram itp.; kształty piękna – o charakterze ozdobnym – rozety, ornamenty, dekory itp.; a także kształty wiedzy – ściśle związane z matematyką. Ale dary służą również nauczy-

cielowi do ilustrowania np. wiersza, opowiadania czy piosenki, a także do zabaw integracyjnych, pracy indywidualnej i wielu innych aspektów wychowania przedszkolnego.

Praca w grupach

Dobór grup może być celowy lub losowy – według uznania nauczyciela. Grupa pracuje cały tydzień w niezmiennym składzie – metodą stacijną, codziennie przy innym kątku. Grupy są cztery, zatem piątego dnia nauczyciel kieruje tzw. aktywnością zintegrowaną. Może to być wycieczka, wspólne oglądanie filmu czy podsumowanie tygodnia pracy. Być może brzmi to trochę skomplikowanie, ale tylko na początku – nauczyciele bardzo chwalą sobie tę metodę. Dużo łatwiej jest zapanować nad pięciorgiem dzieci krojących owoce na sałatkę niż nad dwadzieściorgiem podopiecznych.

Z nowej metody zadowoleni są też rodzice. Widzą już pierwsze efekty w rozwoju swoich dzieci, a do tego sami lubią bawić się darami, np. podczas spotkań integracyjnych. Stwierdziliśmy bowiem, że nic lepiej nie wprowadzi opiekunów w nowy program niż „sprawdzenie go na własnej skórze”. Uśmiech nie schodził z twarzy wszystkich dorosłych biorących udział w zabawach.

Codziennosc

Program „Dar zabawy” nie wyklucza jednocześnie działania na tradycyjnych zabawkach czy innych elementach wyposażenia sal przedszkolnych. Dlatego nasza codzienność nie różni się wiele od innych placówek – za wyjątkiem opisanych wyżej elementów. Również jeździmy na wycieczki, bierzemy udział w różnego rodzaju akcjach i konkursach, zapraszamy wyjątkowych gości, organizujemy festyny i imprezy plenerowe o charakterze rodzinnym. Zajmujemy się tematami bezpieczeństwa na drodze i w budynku, a także ekologią i pomocą charytatywną.

Współpraca

Na co dzień współpracujemy z obwodową szkołą podstawową – zapraszamy się nawzajem na różne uroczystości, a także uczestniczymy w lekcjach pokazowych w I klasie. Oczywiście współpracujemy również ze środowiskiem lokalnym – jednostką straży pożarnej, radą osiedla, biblioteką, miejscową parafią, a także ze znajdującym się niedaleko Instytutem Genetyki Roślin PAN – dzięki któremu odbyło się już bardzo wiele ciekawych zajęć, np. na temat „Od ziarenka do bochenka”. Oprócz tego współpracujemy z pozostałymi placówkami oświatowymi prowadzonymi przez Fundację Familijny Poznań znajdującymi się nie tylko w naszym mieście, ale także we Wrocławiu, Łodzi czy Gdańsku. Międzyimiastowa współpraca polega głównie na udziale w konkursach plastycznych.

Nasze motto

Naszym mottem od września stały się słowa Friedricha Froebela: „Dzieci i zegarki nie mogą być stale nakręcane. Trzeba im także pozwolić chodzić”. Od tej pory, jeśli komuś z nas coś nie wyjdzie lub mamy po prostu gorszy dzień, mijając się na korytarzu, mówimy sobie: „Pamiętaj! Zegarki...”.

Paulina Domańska

Dyrektor Niepublicznego Przedszkola Leonardo Fundacji Familijny Poznań

Zdjęcia opublikowane w artykule są własnością Niepublicznego Przedszkola Leonardo Fundacji Familijny Poznań.

Szczegółowy regulamin uczestnictwa w konkursie „Przedszkole z Pasją Oficyny MM” znajdą Państwo na naszej stronie internetowej: www.oficynamm.pl.